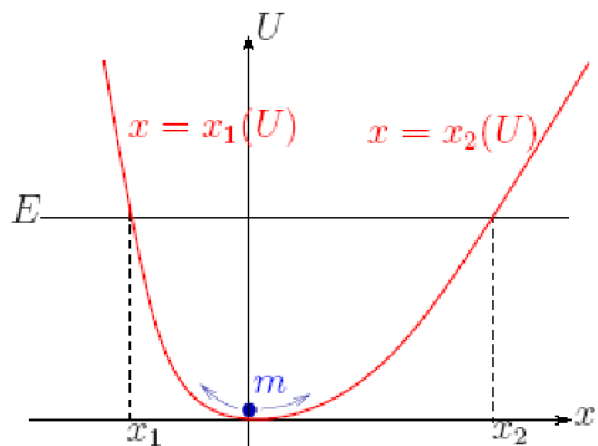

Zagadnienie odwrotne w
rozpraszaniu na potencjale i w
rozpadzie Gamowa

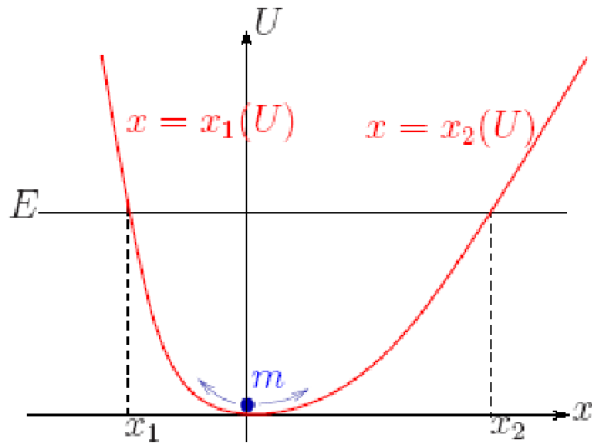
Spis treści

- Wstęp
- Problem klasyczny i kwantowy
 - Problem klasyczny
 - Potencjał kanoniczny
 - Problem kwantowy
- Wzór Gamowa
 - wzór Gamowa
 - odwrotny wzór Gamowa
- Zastosowanie
 - rozpad α
 - zimna emisja elektronów
- Podsumowanie

Problem klasyczny

Problem klasyczny

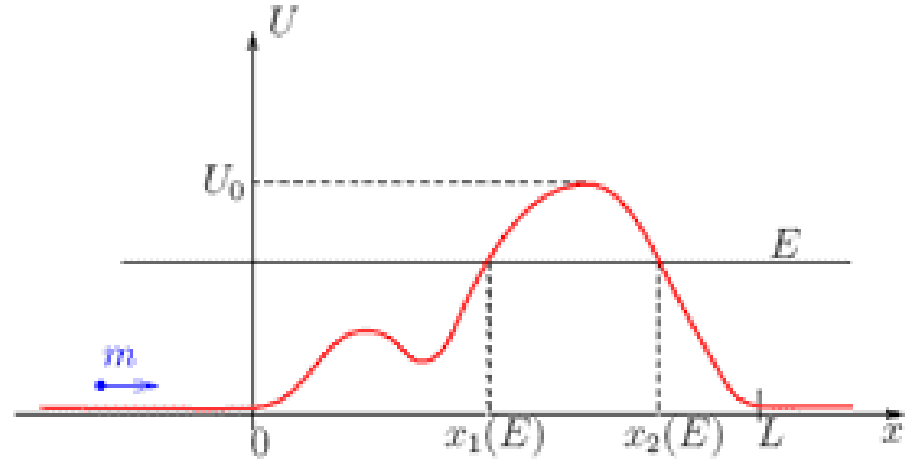
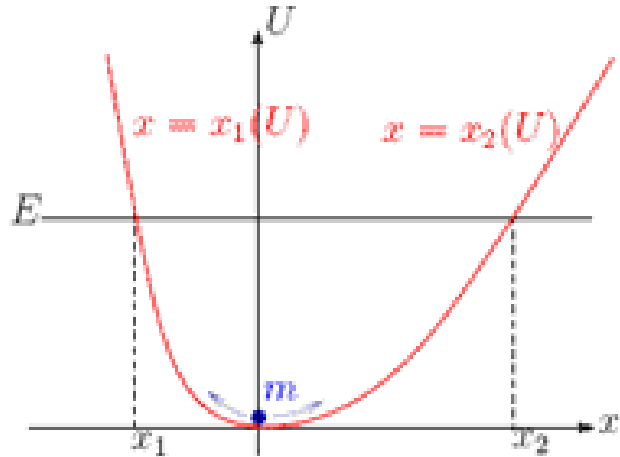

$$T(E) = \sqrt{2m} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \frac{dx}{\sqrt{E - U(x)}}$$

$$x_2(U) - x_1(U) = \frac{1}{\pi \sqrt{2m}} \int_0^U \frac{T(E) dE}{\sqrt{U - E}}$$

$$x(\tilde{U}) = \frac{1}{2\pi \sqrt{2m}} \int_0^{\tilde{U}} \frac{T(E) dE}{\sqrt{\tilde{U} - E}}$$

Problem klasyczny

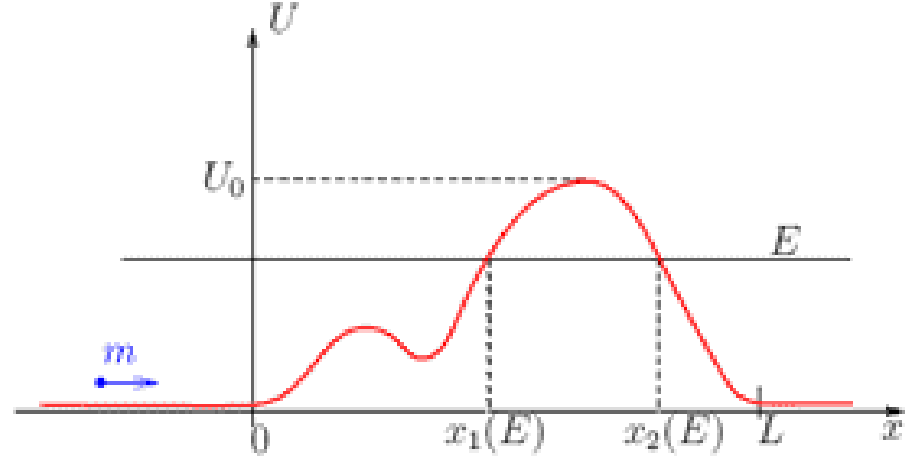
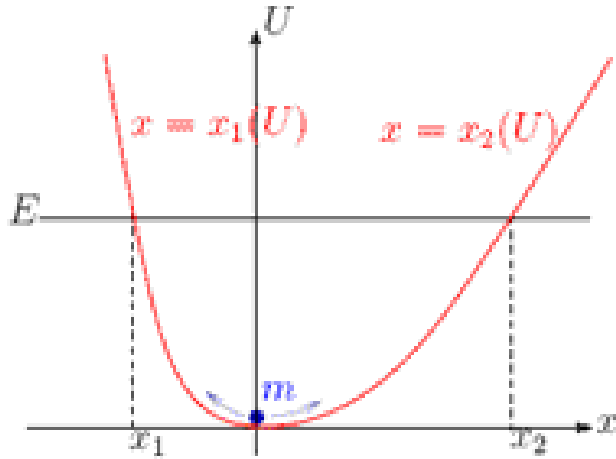

$$T(E) = \sqrt{2m} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \frac{dx}{\sqrt{E - U(x)}}$$

$$x_2(U) - x_1(U) = \frac{1}{\pi \sqrt{2m}} \int_0^U \frac{T(E) dE}{\sqrt{U - E}}$$

$$x(\tilde{U}) = \frac{1}{2\pi \sqrt{2m}} \int_0^{\tilde{U}} \frac{T(E) dE}{\sqrt{\tilde{U} - E}}$$

Problem klasyczny

$$T(E) = \sqrt{2m} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \frac{dx}{\sqrt{E - U(x)}}$$

$$T(E) = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_0^L \frac{dx}{\sqrt{E - U(x)}} \quad (E > U_0)$$

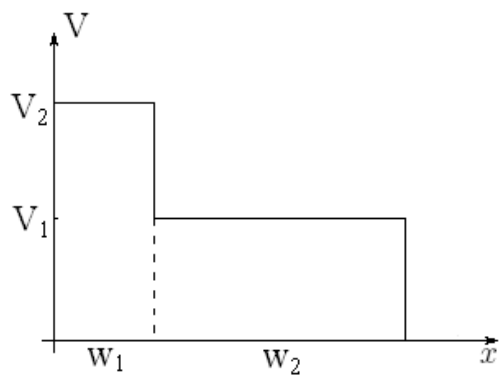
$$x_2(U) - x_1(U) = \frac{1}{\pi \sqrt{2m}} \int_0^U \frac{T(E) dE}{\sqrt{U - E}}$$

$$R(E) = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_0^{x_1(E)} \frac{dx}{\sqrt{E - U(x)}} \quad (E \leq U_0)$$

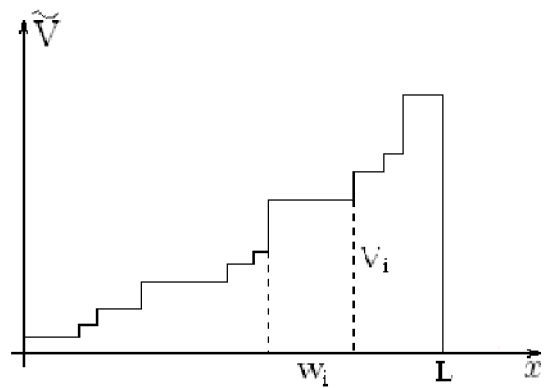
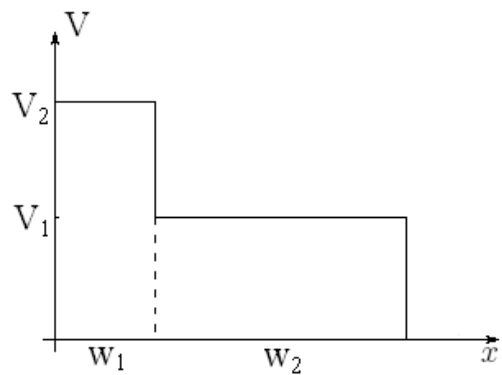
$$x(\tilde{U}) = \frac{1}{2\pi \sqrt{2m}} \int_0^{\tilde{U}} \frac{T(E) dE}{\sqrt{\tilde{U} - E}}$$

$$x(\tilde{U}) = \frac{1}{\pi} \sqrt{\frac{2}{m}} \int_0^{\tilde{U}} \frac{R(E) dE}{\sqrt{\tilde{U} - E}}$$

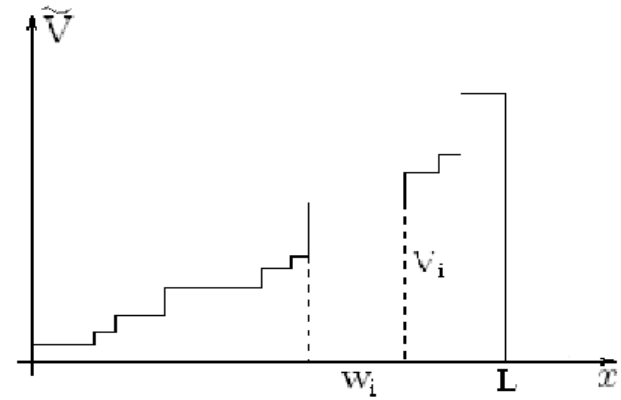
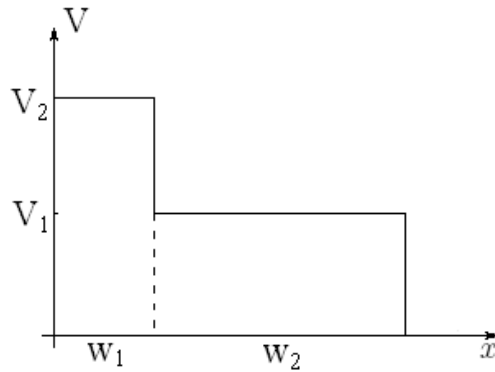
Potencjał kanoniczny

Potencjał kanoniczny

Potencjał kanoniczny

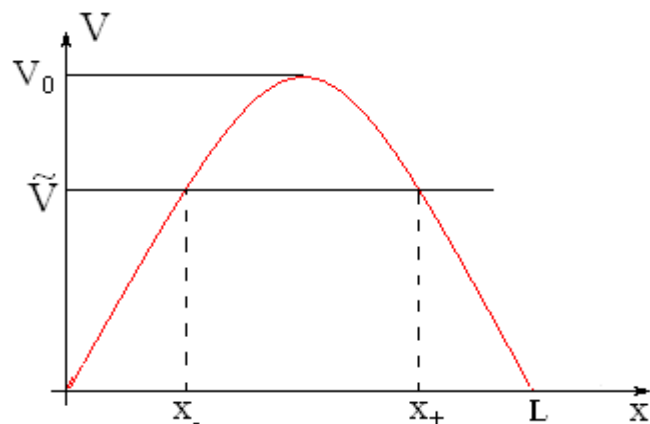
$$T(E) = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_0^L \sqrt{E - \tilde{V}(x)} dx = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_0^{V_0} \sqrt{E - \tilde{V}} \frac{dx}{d\tilde{V}} d\tilde{V}$$

$$T(E) = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_0^{V_0} \int_0^L \sqrt{E - \tilde{V}} \delta[\tilde{V} - V(x)] dx d\tilde{V} = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_0^L \sqrt{E - V(x)} dx$$

Potencjał kanoniczny

a). Parabola zadana wzorem:

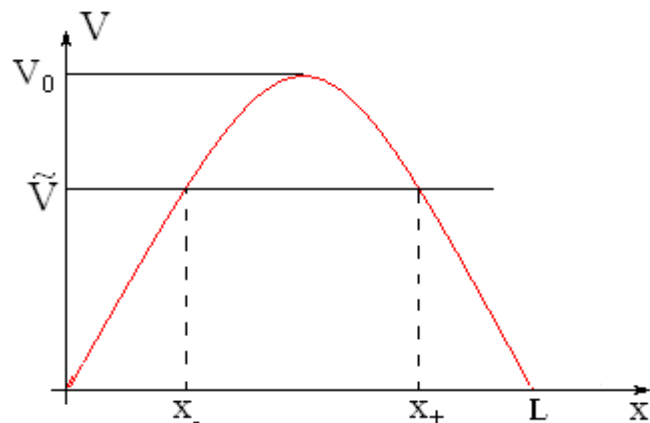
$$V(x) = 4V_0 \left[\left(\frac{x}{L} \right) - \left(\frac{x}{L} \right)^2 \right]$$

Potencjał kanoniczny

a). Parabola zadana wzorem:

$$V(x) = 4V_0 \left[\left(\frac{x}{L} \right) - \left(\frac{x}{L} \right)^2 \right]$$

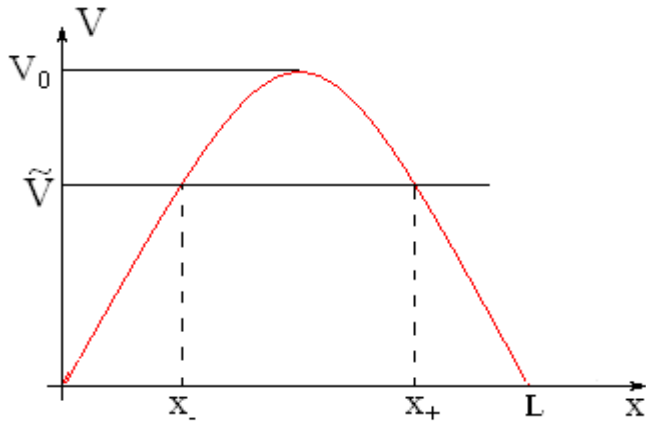
wartości punktów:

$$x_{\pm} = \frac{L}{2} \left[1 \pm \left[1 - \frac{\tilde{V}}{V_0} \right]^{(1/2)} \right]$$

Potencjał kanoniczny

a). Parabola zadana wzorem:

$$V(x) = 4V_0 \left[\left(\frac{x}{L} \right) - \left(\frac{x}{L} \right)^2 \right]$$

wartości punktów:

$$x_{\pm} = \frac{L}{2} \left[1 \pm \left[1 - \frac{\tilde{V}}{V_0} \right]^{(1/2)} \right]$$

$$x(\tilde{V}) = (L - x_+) + (x_- - 0)$$

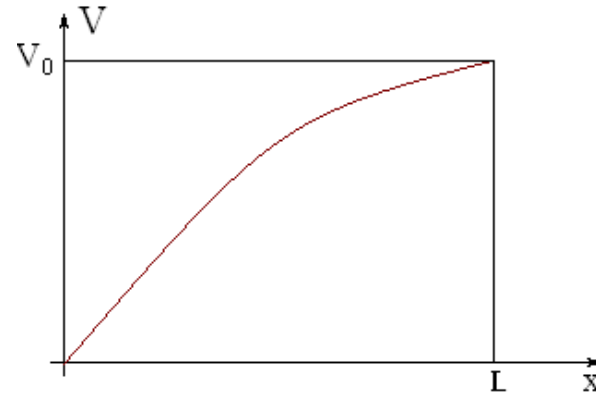
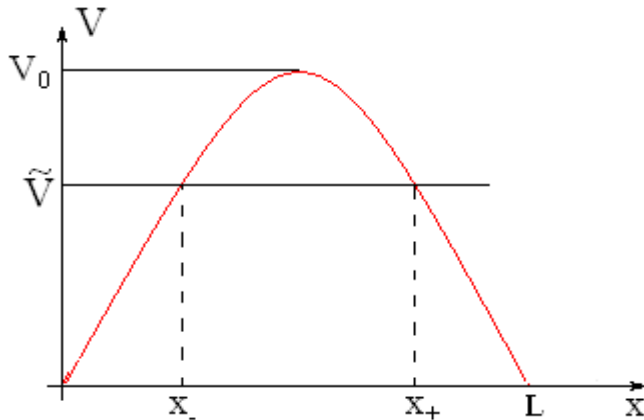
Po dokonaniu odwrócenia powyższego wzoru otrzymamy potencjał kanoniczny postaci:

$$\tilde{V}(x) = V_0 \left[2 \frac{x}{L} - \left(\frac{x}{L} \right)^2 \right]$$

Potencjał kanoniczny

a). Parabola zadana wzorem:

$$V(x) = 4V_0 \left[\left(\frac{x}{L} \right) - \left(\frac{x}{L} \right)^2 \right]$$

wartości punktów:

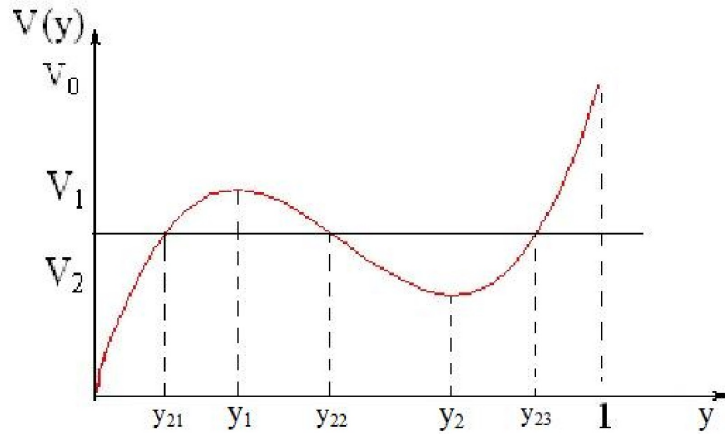
$$x_{\pm} = \frac{L}{2} \left[1 \pm \left[1 - \frac{\tilde{V}}{V_0} \right]^{(1/2)} \right]$$

$$x(\tilde{V}) = (L - x_+) + (x_- - 0)$$

Po dokonaniu odwrócenia powyższego wzoru otrzymamy potencjał kanoniczny postaci:

$$\tilde{V}(x) = V_0 \left[2 \frac{x}{L} - \left(\frac{x}{L} \right)^2 \right]$$

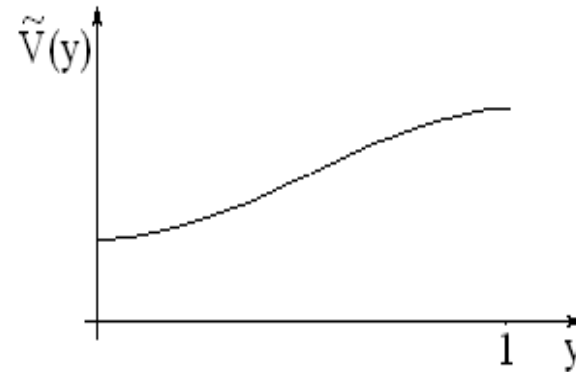
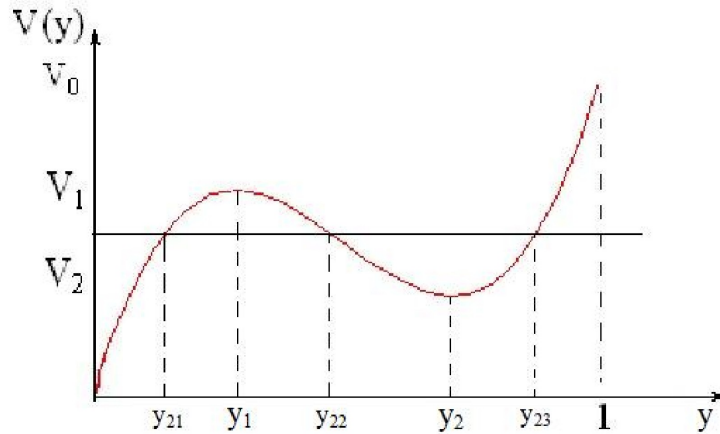
Potencjał kanoniczny

$$V(y) = ay^3 + by^2 + cy + d$$

$$y(\tilde{V}) = (y_{23} - y_{22}) + (y_{21} - 0)$$

Potencjał kanoniczny

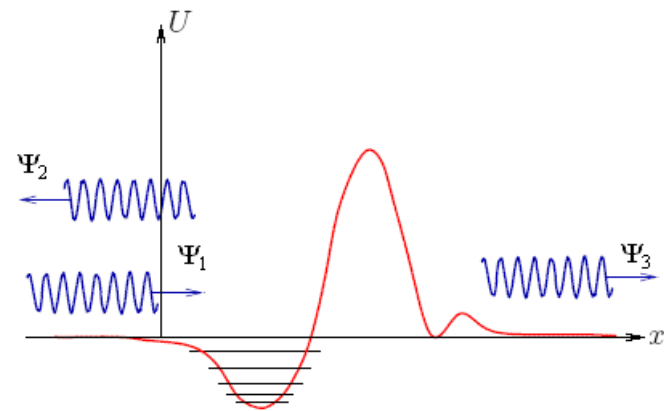

$$V(y) = ay^3 + by^2 + cy + d$$

$$\tilde{V}(y) = -\frac{ay^3}{8} - \frac{by^2}{8} + y\left(\frac{c}{2} - \frac{5b^2}{24a}\right) + \frac{b^3}{72a^2} - \frac{bc}{6a}$$

$$y(\tilde{V}) = (y_{23} - y_{22}) + (y_{21} - 0)$$

Problem kwantowy

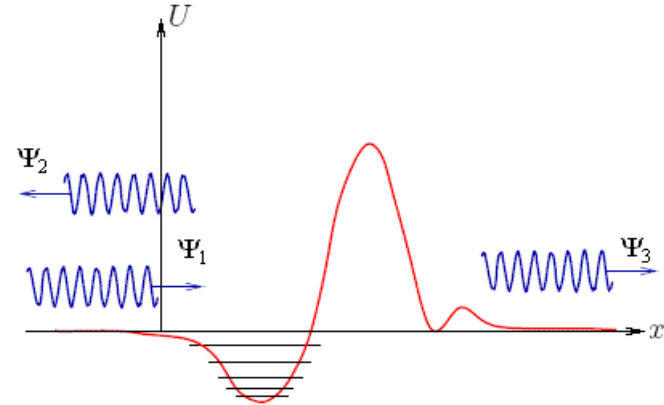

Problem kwantowy
dla $E > 0$:

$$\Psi_1(x) \sim e^{ikx}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_2(x) \sim b(k)e^{-ikx}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_3(x) \sim a(k)e^{ikx}, (x \rightarrow +\infty)$$

Problem kwantowy

dla $E > 0$:

$$\Psi_1(x) \sim e^{ikx}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_2(x) \sim b(k) e^{-ikx}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_3(x) \sim a(k) e^{ikx}, (x \rightarrow +\infty)$$

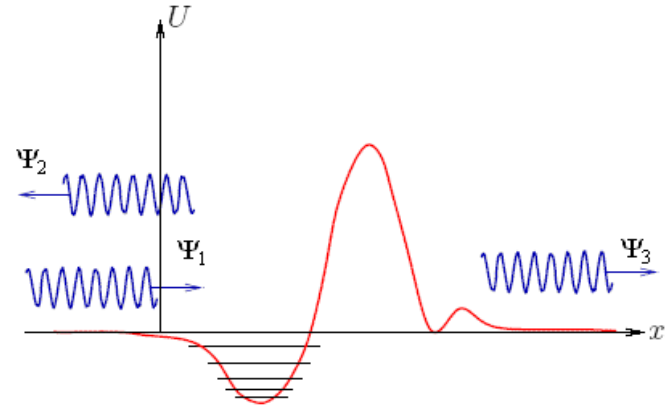
dla $E < 0$:

$$\Psi_1(x) \sim c_n e^{K_n x}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_2(x) \sim d_n e^{K_n x}, (x \rightarrow +\infty)$$

$$K_n = \sqrt{\frac{-2mE_n}{\hbar^2}}$$

$$k = \sqrt{\frac{2mE}{\hbar^2}}$$

Problem kwantowy

dla $E > 0$:

$$\Psi_1(x) \sim e^{ikx}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_2(x) \sim b(k) e^{-ikx}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_3(x) \sim a(k) e^{ikx}, (x \rightarrow +\infty)$$

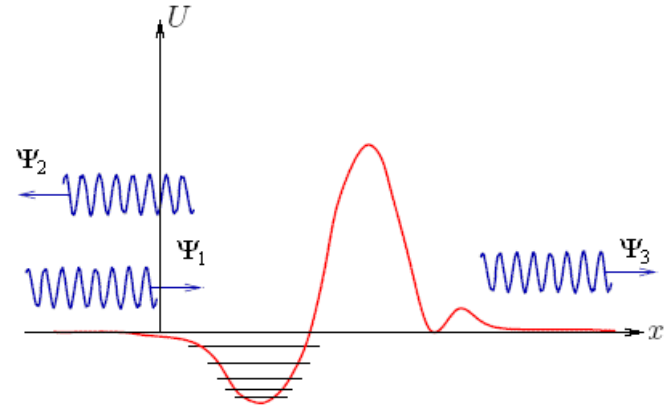
dla $E < 0$:

$$\Psi_1(x) \sim c_n e^{K_n x}, (x \rightarrow -\infty)$$

$$\Psi_2(x) \sim d_n e^{K_n x}, (x \rightarrow +\infty)$$

$$K_n = \sqrt{\frac{-2mE_n}{\hbar^2}}$$

$$k = \sqrt{\frac{2mE}{\hbar^2}}$$

$$b(k), (c_n \cdot \kappa_n)$$

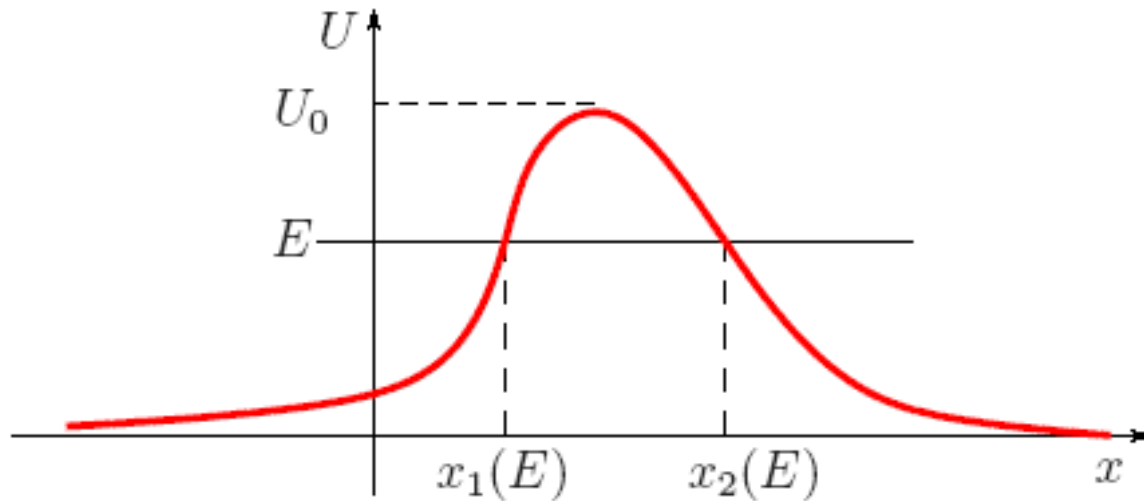
↓

$$U(x) = -2 \frac{d}{dx} K(x, x)$$

Wzór Gamowa

Kwantowa cząstka o energii E zderzając się z barierą potencjału daje skończone prawdopodobieństwo pokonania bariery, nawet jeśli jej energia jest mniejsza niż maksymalny potencjał bariery.

$$T(E) = \exp\left(\frac{-2}{\hbar} \int \sqrt{2m(U(x) - E)} dx\right)$$

Wzór odwrotny Gamowa:

$$T(E) = \exp\left(\frac{-2}{\hbar} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \sqrt{2m(U(x) - E)} dx\right)$$

Wzór odwrotny Gamowa

$$T(E) = \exp\left(\frac{-2}{\hbar} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \sqrt{2m(U(x) - E)} dx\right)$$

Odwrócenie wzóru Gamowa

$$\frac{dT(E)}{dE} = \int_{\alpha}^{U_0} \left(\frac{dx_1}{dU} - \frac{dx_2}{dU} \right) dU \int_{\alpha}^U \frac{dE}{\sqrt{(U-E)(E-\alpha)}}$$

Wzór odwrotny Gamowa

$$T(E) = \exp\left(\frac{-2}{\hbar} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \sqrt{2m(U(x) - E)} dx\right)$$

Odwrócenie wzoru Gamowa

$$\frac{dT(E)}{dE} = \int_{\alpha}^{U_0} \left(\frac{dx_1}{dU} - \frac{dx_2}{dU} \right) dU \int_{\alpha}^U \frac{dE}{\sqrt{(U-E)(E-\alpha)}}$$

całkowe równanie Abela:

$$\int_0^E \frac{\Phi(U) dU}{\sqrt{E-U}} = f(E)$$

Wzór odwrotny Gamowa

$$T(E) = \exp\left(\frac{-2}{\hbar} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \sqrt{2m(U(x) - E)} dx\right)$$

Odwrócenie wzoru Gamowa

$$\frac{dT(E)}{dE} = \int_{\alpha}^{U_0} \left(\frac{dx_1}{dU} - \frac{dx_2}{dU}\right) dU \int_{\alpha}^U \frac{dE}{\sqrt{(U-E)(E-\alpha)}}$$

całkowe równanie Abela:

$$\int_0^E \frac{\Phi(U) dU}{\sqrt{E-U}} = f(E)$$

$$x_1(U) - x_2(U) = -\frac{\hbar}{\pi \sqrt{2m}} \int_U^{U_0} \frac{dT(E)}{dE} \frac{dE}{T(E) \sqrt{E-U}}$$

Wzór odwrotny Gamowa

$$T(E) = \exp\left(\frac{-2}{\hbar} \int_{x_1(E)}^{x_2(E)} \sqrt{2m(U(x) - E)} dx\right)$$

Odwrócenie wzoru Gamowa

$$\frac{dT(E)}{dE} = \int_{\alpha}^{U_0} \left(\frac{dx_1}{dU} - \frac{dx_2}{dU}\right) dU \int_{\alpha}^U \frac{dE}{\sqrt{(U-E)(E-\alpha)}}$$

całkowe równanie Abela:

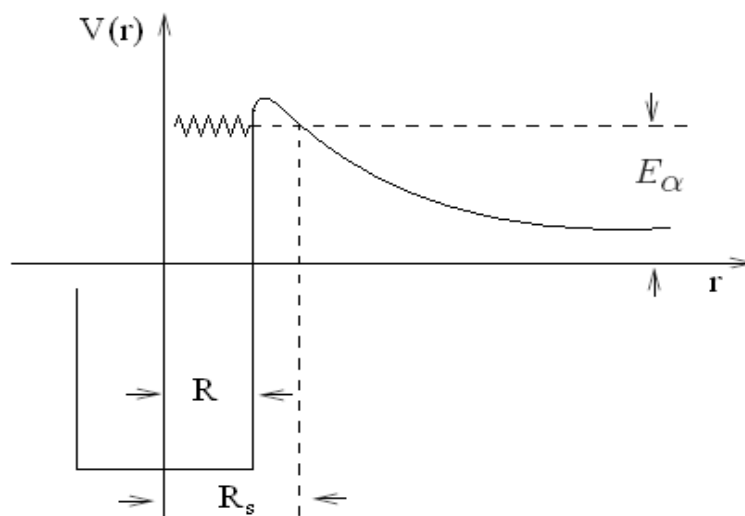
$$\int_0^E \frac{\Phi(U) dU}{\sqrt{E-U}} = f(E)$$

$$x_1(U) - x_2(U) = -\frac{\hbar}{\pi \sqrt{2m}} \int_U^{U_0} \frac{dT(E)}{dE} \frac{dE}{T(E) \sqrt{E-U}}$$

odwrotny wzór:

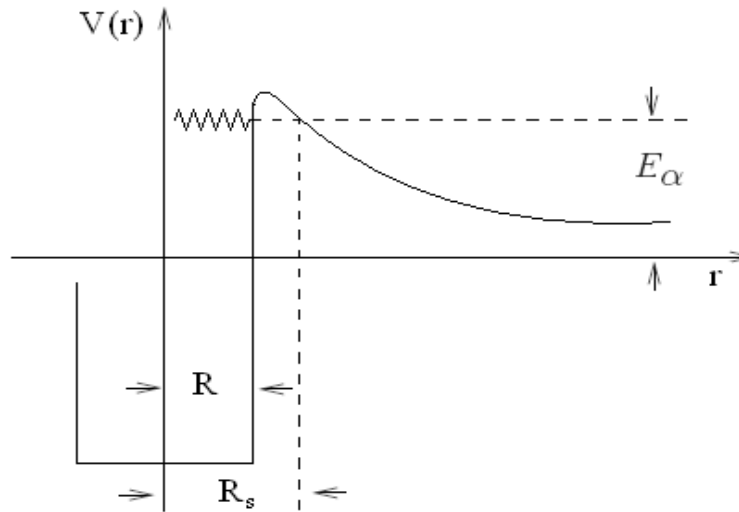
$$x(\tilde{U}) = \frac{1}{\pi} \sqrt{\frac{2}{m}} \int_0^{\tilde{U}} \frac{T(E)}{\sqrt{(\tilde{U}-E)}} dE$$

Teoria rozpadu α

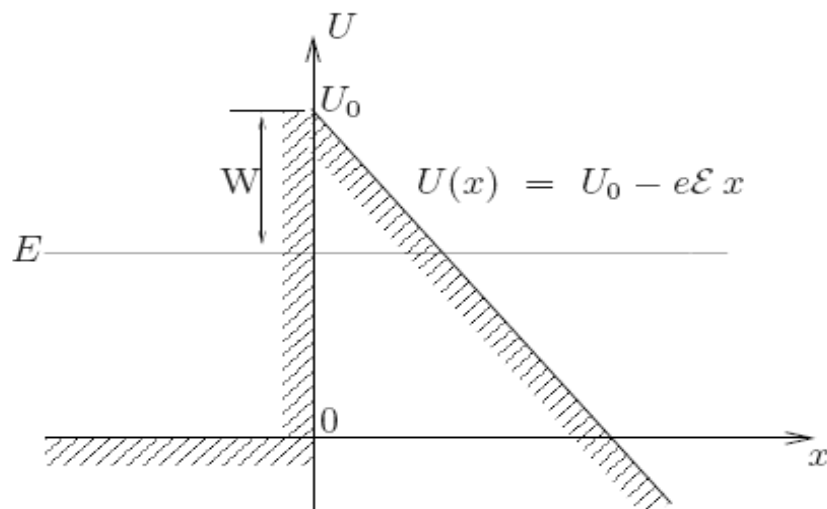

Teoria rozpadu α

$$T(E) \sim \exp\left(-\frac{2}{\hbar} \int_R^{R_\alpha} \sqrt{2m(V - E_\alpha)} dr\right)$$

Zjawisko zimnej emisji

$$x(U) = \frac{-1}{eE} (U_0 - U)$$

Podsumowanie

- rozwiązanie problemu odwrotnego polegało na jednoznacznym wyznaczeniu potencjału opisującego barierę znając jedynie wartość współczynnika prawdopodobieństwa
- niejednoznaczność rozwiązania zmusiła do wprowadzenia pojęcia potencjału kanonicznego
- odwrócenie formuły całkowej było możliwe jedynie w przypadku 1D, bądź dla zmiennych radialnych

Transformacja Laplace'a

Transformacja Laplace'a odwzorowuje funkcję $f(t)$ w funkcję $\overline{f}(s)$ zgodnie ze wzorem:

$$\overline{f}(s) = \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt$$

Odwzorowanie to przyporządkowuje funkcji $f(t)$ zmiennej rzeczywistej t funkcję $\overline{f}(s)$ zmiennej zespolonej s . Do określenia przekształcenia odwrotnego stosuje się wzór:

$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{\gamma} \overline{f}(s) e^{st} ds.$$

Aby przekształcenie było matematycznie dobrze określone musi zachodzić:

dla $|f(t)| \leq M e^{\rho t}$

gdzie M i ρ są pewnymi stałymi.